

521 INVALIDOV ČAKA Borut Pogačnik

Danijel Kastelic

Foto: Radio Zeleni val

Državni svetnik **Danijel Kastelic** je v kontaktni radijski oddaji **Odprta dlan** v sredo, **22. aprila 2026**, opozoril na izjemno **težavno situacijo slovenskih invalidov**, ki čakajo na **prvi zdravniški pregled** ali pa za **podaljšanje vozniškega dovoljenja**. Povedal je, da so s tem v zvezi imeli sestanek na **Ministrstvu za zdravje** v ponedeljek, 20. aprila, kjer so se sestali vsi deležniki v tej zadevi. Ministrstvo je naložilo vodstvu **URI Soča**, da do 7. maja sprejme ukrepe, kako bi lahko nemudoma pričeli in pospešili tovrstne preglede. O tem smo sicer že pisali tudi na straneh Sporočevalca, vendar pa takrat še nismo imeli točnega podatka, koliko je teh invalidov z vseh koncev Slovenije, ki ne morejo opraviti tovrstnega pregleda.

V ponedeljek, 20. aprila, je bila ta številka **521 oseb z invalidnostjo**. Danijel Kastelic pa je povedal, da se **vsak mesec število poveča** še za deset do petnajst oseb. Predlagal je tudi, da bi se invalidi lahko odločali za druge zdravnike na celotnem področju po Sloveniji, prvi pregled pa naj bi bil na URI Soča, ker edino tam razpolagajo s primernimi aparaturami.

V oddaji, ki je bila zelo pestra in tudi dobro poslušana s strani poslušalcev, je omenil, da bo **prva naloga Državnega sveta** v prihodnjih tednih **obravnavati Zakona o dolgotrajni oskrbi**, ki je zdaj zastal na pol poti. Zakona ne gre izničiti, ampak ga je potrebno dodelati, saj morajo imeti starejši nad 65 let tudi možnost tovrstne obravnave, naj si bo v domačem okolju ali v domovih za starejše. **Zakon o osebni asistenci** namreč opredeljuje starejše invalide samo do 65. leta, tako da bi verjetno tudi ti nad to starostjo prišli pod Zakon o dolgotrajni oskrbi. Sicer pa je v času 45 minutne oddaje, ki je namenjena tej tematiki, to tako hitro minilo, da je bil presenečen tudi gost. Vendar pa ni pozabil omeniti, kateri so bili **najbolj pomembni dogodki in odločitve Državnega sveta v preteklem letu**.

Zanimivi oddaji lahko prisluhnete v arhivu Radia Zeleni val: <https://soundcloud.com/radiozelenival/odprta-dlan-danijel-kastelic-1>

OD AMBULANTE PRO BONO DO IMENA LETA Borut Pogačnik

Vida Drame Orožim, dr. med.

Foto: Uroš Hočevar

Vida Drame Orožim, dr. med je **specialistka psihiatrije in nevrologije**, nekdanja strokovna vodja **Pro Bono ambulante** s posvetovalnico za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja ter častna članica **Zdravniške zbornice Slovenije**. Je zunanja strokovna sodelavka in članica strokovnega sveta **Spominčice Alzheimer Slovenija** ter tudi **Ime tedna, meseca in leta 2022 na Valu 202**.

Sicer pa bo gostja kontaktne oddaje **Odprta dlan** v sredo, **29. aprila 2026**, med **10.30 in 11.15 uro**. Pripravite svoja vprašanja in sodelujte v času oddaje na številki **01 786 0 400**. Frekvence radia so: **93,1, 96,2 in 97,0 MHz**.

PRISLUHNIMO TIŠINI: HRUP V ŠOLAH KOT TVEGANJE ZA SLUH Vlasta Tifengraber

Poklicna okvara sluha

Foto: Prisluhnilimo tišini

V tokratni oddaji predstavljamo zgodbo nekdanje učiteljice **Denise Zajc**, ki je tudi zaradi dela v glasnih in akustično neustreznih šolskih prostorih **postala naglušna**. Ob **mednarodnem dnevu ozaveščanja o hrupu**, ki ga zaznamujemo vsako leto zadnjo sredo v aprilu, smo si ogledali sodobno zasnovano in akustično urejeno šolo, pri kateri so že pri načrtovanju prostora mislili na zdravje in dobro počutje vseh. Učiteljica Denise nam je opisala razliko med delom v stari in novi šoli; o tem, **kako izguba sluha vpliva na odnose in duševno zdravje**, pa je za našo oddajo spregovorila psihoanalitična psihoterapevtka **Kristina Trstenjak**.

Oddaja Prisluhnilimo tišini bo na **sporedu v sredo, 29. aprila 2026, ob 14.45 uri na TV SLO 1**.

KREPITEV TOLMAČEV OSEB Z GLUHOSLEPOTO

Mateja Kovačič Šubic

Kako pomembno je delo za osebe z gluhoslepoto in druge skupine ljudi

Foto: Združenje DLAN

Pred kratkim smo se vrnil iz Italije, kjer smo se v okviru **Erasmus+** projekta **Krepitev tolmačev oseb z gluhoslepoto** udeležili aktivnosti sledenja na delovnem mestu pri Lega del Filo d'Oro. Predstavniki italijanske organizacije so nas sprejeli z izjemno toplino ter nam omogočili vpogled v celostno, **multidisciplinarno obravnavo oseb z multisenzornimi okvarami**. Spoznali smo okolje, kjer je uporabnik resnično slišan, kjer se skupaj z vsemi deležniki gradi pot do večje samostojnosti, samozaupanja in kakovosti življenja.

Navdušile so nas premišljene prilagoditve prostora, poudarek na komunikaciji, uporaba tehničnih pripomočkov ter vključevanje prostovoljcev. Skozi izmenjavo izkušenj in z opazovanjem smo pridobili nova znanja ter navdih za nadaljnji razvoj – še posebej na področju komunikacije in priprave smernic za **kakovostno tolmačenje v jeziku gluhoslepih**. Njihovo 60-letno delo nas opominja, kako pomembno je delo za osebe z gluhoslepoto in druge skupine ljudi.

HALO, ZIFS...?

Poberki iz dežurne svetovalne službe

Pokličite nas na 041 381 679, vse dni v tednu med 8.00 in 21.00 uro ali povprašajte na info@zifs.si.

Dežurna svetovalna služba Združenja Invalidov – Foruma Slovenije deluje neprekinjeno vse dni že od 16. marca 2020 naprej in je v tem času pomagala že več kot tisoč ljudem.

Poberek iz dežurne svetovalne službe:

- Naš zvesti klicatelj A. G. običajno pokliče v nedeljo zvečer. Tudi zadnjič je bilo tako. Zanima ga praktično vse. Od težav z zdravjem pa do politike. Glede zdravja ga zanimajo predvsem izkušnje drugih. Nedavno so mu namreč odkrili vrsto nevarnih znamenj na hrbtu. Nekoliko je bil zgrožen, ker mu predlagajo, da bi mu, kar vse odstranili.

Tudi področje zunanje politike ne zanemarja. Ne zna si razložiti, kako je lahko D. Trump, od imenovanja na predsedniški položaj od novembra lani, pa do zdaj, lahko zaslužil 4 milijarde dolarjev? Pa smo mu poskušali razložiti, da sta on in naša ljuba Melanija izdala kriptovalute, potem pa sta jih na grozo mnogih vlagateljev, ki so vložili milijone, ukinila...Tisti njima blizu so bili o tem pravočasno obveščeni in so jih prodali, drugi pa so se obrisali pod nosom. Podobnih poslov pa da je bilo še veliko več, poročajo mediji. Naš klicatelj je zgrožen, a še kljub temu srečen, da ni imel takšne »priložnosti«...

POSTANI ŠPORTNIK Drago Perko

Mladi vključeni v parašport

Foto: Zsis.si

Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite (Zveza ŠIS-SPK) in njihov dolgoletni partner ter zlati pokrovitelj Lidl Slovenija sta pripravila strokovni posvet, namenjen spodbujanju vključevanja otrok in mladih invalidov v športne aktivnosti.

Dogodek je povezal ravnatelje, športne pedagoge, učitelje in strokovne delavce osnovnih šol, ki imajo pomembno vlogo pri oblikovanju vključujočega športnega okolja. Predavatelji so skozi konkretne primere dobrih praks in izkušnje s terena osvetlili, **kako lahko šport postane prostor enakih možnosti**. Predstavili so tudi **pristope za uspešno vključevanje mladih invalidov v šolske programe športa**, izpostavili pomen zgodnje motivacije ter poudarili vlogo sodelovanja med šolami, starši in športnimi organizacijami.

Program »**Postani športnik**« je pobuda, s katero si Zveza ŠIS-SPK in Lidl Slovenija dolgoročno prizadevata za **systemsko vključevanje mladih invalidov v šport**. Poleg ozaveščanja o pomenu gibanja in enakih možnosti program gradi podporno okolje, v katerem lahko mladi razvijajo svoje potenciale, krepijo samozavest ter skozi šport vzpostavljajo socialne stike. Med ključnimi aktivnostmi so **Paralimpijski tabori za družine, Paralimpijski šolski dnevi, Parafest na URI Soča** ter **projekt Odbito**, pomemben del programa pa ostajajo tudi strokovni posveti, ki omogočajo prenos znanja in izkušenj v prakso.

»Program Postani športnik ostaja eden ključnih programov za sistematično vključevanje mladih invalidov v šport na rekreativni in tekmovalni ravni. V zadnjih letih smo skupaj z Lidlom Slovenija naredili pomembne korake naprej, kar potrjujejo tudi konkretni rezultati in vse večje zanimanje za programe. Šport ostaja pomemben prostor za socializacijo, krepitev samozavesti in vključevanja v družbo,« je poudaril **Damijan Lazar**, predsednik Zveze ŠIS-SPK.

Več kot 230 otrok treniralo odbojko sede in spoznavalo parašport

Primer dobre prakse spodbujanja enakosti in vključevanja vseh otrok in mladostnikov v športne aktivnosti, ne glede na telesne oviranosti ali gibalne sposobnosti, je **projekt Odbito**, pri katerem je v **drugi sezoni sodelovalo že 21 osnovnih šol in več kot 230 otrok**.

Učenci so se skozi šolsko leto pod mentorstvom slovenske reprezentance v odbojki sede in šolskih športnih pedagogov pripravljali na **Lidlov turnir v odbojki sede – Odbito**. Skozi treninge so spoznavali šport, ki je **primeren tako za invalide kot za neinvalidne osebe**, na zaključnem turnirju v Velenju pa so se ekipe pomerile v športnem duhu. Zmago je dosegla Osnovna šola Šempeter v Savinjski dolini, drugo mesto Osnovna šola Štore, tretje pa Osnovna šola Simona Jenka Kranj.

Vključevanje mladih invalidov v šport zahteva sodelovanje

Strokovni posvet je potrdil, da je **vključevanje otrok in mladih invalidov v šport skupna odgovornost**, ki zahteva sodelovanje, znanje in odprtost vseh vpletenih. Udeleženci so se strinjali, da so tovrstni dogodki ključni za izmenjavo dobrih praks in nadaljnji razvoj vključujočega športnega okolja, v katerem ima vsak otrok ali mladostnik priložnost za gibanje, razvoj in aktivno vključevanje v družbo.

Več o programu Postani športnik: <http://www.zsis.si/postanishportnik/>

MUZEJSKA RAZSTAVA SLEPIH VABI

Stane Padežnik

V **tretjem sklopu** so prikazane:
– atraktivne tiflodidaktične igrače;
magične lesene igralne tipne kocke, spomin za iskanje parov, tipni domino, ropotuljica iz orehov, troblja iz cevi z vstavljenim membrano, barvna zlaganka, modul za sestavljanje gradu na magnetni tabli, model zobnikov na magnetni tabli ...

– miselne igre (pritikanke in spretnostne); snemi srce, snemi obroček, snemi zanko, lovska igra, tri v vrsto, žabe – preskočimo se, visoki labirint, zveneča žoga in še in še.

Odpertje začasne muzejske razstave:

TIFLODIDAKTIČNI OPUS ROMANA BRVARJA

Komisija za muzejsko dejavnost pri Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije (ZDSSS) je pripravila presenečenje za ljubitelje zgodovine, muzejske dejavnosti in slepopisja, pa tudi za pedagoške delavce, starše, mladino in otroke.

Zadnji, **četrty sklop** pa obsega učila, namenjena opismenjevanju z brajico: abecedo za ponazarjanje, plošče s črkami in predmeti, taktalna števila, števila in ločila, tipna merila in tipni modeli.

Razstavo so pripravili:
Komisija za muzejsko dejavnost (Viktor Vertačnik, Stane Padežnik, Antun Smerdel) in Špela Stibilj, Maruša ter Miha Brvar

Več na spletu:
Muzej slepopisja ZDSSS
<https://www.zveza-slepih.si/muzej-slepopisja/>

Razstava Tiflodidaktični opus Romana Brvarja bo na ogled do jeseni 2026

Foto: Miha Brvar

Komisija za muzejsko dejavnost pri ZDSSS je ob 75 letnici rojstva našega slabovidnega člana in izjemnega pedagoga **Romana Brvarja**, marljivo zbirala arhivsko avdio, video in materialno gradivo. Ker se je v zasebni zbirki družine Brvar tega nabralo toliko, da je iz vsega lahko ob sodelovanju z **Marušo** in **Mihom Brvarjem** ter izjemno sposobno osebno asistentko **Špelo Stibilj**, pripravila zaokroženo muzejsko razstavo, vas lahko zdaj ob natanko 76 letnici Brvarjevega rojstva, vabimo v četrtek, **7. maja 2026**, ob **16:00** v **Knjižnico slepih in slabovidnih Minke Skaberne** na Kotnikovi 32 v Ljubljani, na **odprtje začasne muzejske razstave**, ki bo na ogled še do jeseni 2026, z naslovom: **TIFLODIDAKTIČNI OPUS ROMANA BRVARJA**.

Skupaj z vami se želimo pokloniti temu izjemnemu učitelju zgodovine in geografije, tiflopedagogu in ustvarjalcu tiflodidaktičnih učnih pripomočkov, s katerimi se je neumorno trudil **približati učno snov slepim in slabovidnim učencem** v **Zavodu za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani**, za kar je dobil najvišja priznanja.

V prvem delu si bomo po uvodnem nagovoru ogledali 27 minutni dokumentarni predstavitveni videofilm, ki je rezultat inkluzivnega ustvarjanja, ga dopolnili z osebni vtisi ustvarjalcev. V drugem delu pa si ogledali zbirko okoli šestdeset razstavljenih tiflodidaktičnih učil in igrač, pospremljenih z razlago obeh članov družine Brvar. Sledil bo sproščen klepet v spomin na izjemnega ustvarjalca in pedagoga, pokojnega Romana Brvarja, katerega tiflodidaktični pristop je še danes navdih številnim pedagogom, ki poučujejo slepe in slabovidne učence v inkluziji.

Na odprtje razstave se najavite na e-naslov: knjiznica@zveza-slepih.si

DRUŽENJE OB ZVOKU HARMONIKE Katarina Lukešević

Veselo je bilo v Grosupljem

Foto: M.V. – ZIFS 2026

V sredo popoldan se je **pelo in plesalo ob zvokih harmonike**, ki so odmevali po vseh prostorih. Živi glasbeni ritmi so na plesišče zvabili tudi vse tiste najbolj pogumne uporabnike programa **Veriga psihosocialne oskrbe in druženja**. Z njimi je zaplesala tudi izvajalka Marija, nekateri pa so se rajši polglasno pridružili pri petju slovenskih popevk. Vsi prisotni so bili mnenja, da je tokratno druženje ob glasbi in plesu, še prehitro minilo in da se veselijo ponovnega snidenja.

PRISLUHNIMO TIŠINI: GLUHI ZAPOSLENI, ZANESLJIV USPEH Vlasta Tifengraber

Zgodbe gluhih zaposlenih

Foto: Prisluhnimotišini

Podjetja vse pogosteje **prepoznava gluhe in naglušne** kot odgovorne, natančne in lojalne zaposlene. Ob **1. maju, prazniku dela**, bomo v oddaji Prisluhnimotišini predstavili **gluhe zaposlene v podjetjih Lipro in Dobrovita**, v katerih vodilni že vrsto let dokazujejo, da so prilagojena komunikacija, razumevanje in dober tim ključ do uspeha.

Oddaja Prisluhnimotišini bo na **sporedu v sredo, 6. aprila 2026, ob 14.45 uri na TV SLO 1.**

TEČEM, DA POMAGAM SLEPIM

TEČEM,
DA
POMAGAM
2026

12. mednarodna
dobrodelna prireditev

VSAK KROG
ŠTEJE!

Donacija
5 EUR

SOBOTA, 9. 5. 2026,
OD 9.00 DO 11.00
V ŠPORTNEM PARKU NOVA GORICA

Vsa darovana sredstva namenjamo
slepim in slabovidnim otrokom ter njihovim družinam

Logos: MEDOBČINSKO DRUŠTVO SLEPIH IN SLABOVIDNIH NOVA GORICA, MESTNA OBČINA NOVA GORICA, CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA ZDRAVSTVENI DOM NOVA GORICA, JAVNI ZAVOD ZA ŠPORT NOVA GORICA

12. dobrodelna prireditev

Foto: Podpisane ustanove

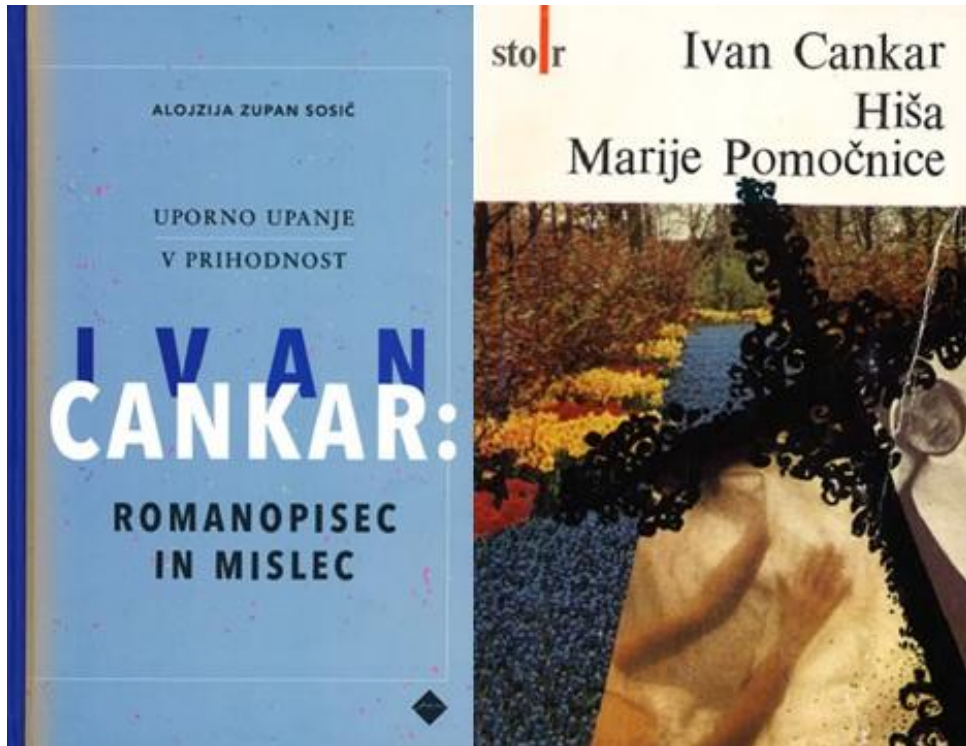
Mednarodna, dobrodelna, netekmovalna in družabna prireditev **Tečem, da pomagam** letos praznuje **12. obletnico**. Pripravljamo jo podpisane ustanove. Srečamo se v soboto, 9. maja 2026, med 9. in 11. uro v **Športnem parku v Novi Gorici**. Prireditev, ki obsega rekreativni tek in hojo po atletski stezi ob nogometnem igrišču, je primerna za ljudi vseh starosti in ne glede na njihove gibalne omejitve.

Ob **darovanem prispevku** vsak prejme lističe za štetje krogov. Lahko pa tudi prispevate 5 EUR z SMS-sporočilom s ključno besedo SLEPI5 na številko 1919 ali pa s skeniranjem QR-kode.

Za vsak krog, ki ga bomo pretekli ali prehodili letos, bosta podjetje HIT Nova Gorica in Mastermind Akademija darovalo društvu MDSSNG 50 centov. Vsa sredstva od pretečenih krogov (prispevke udeležencev, donacije prek SMS in donacije podjetja HIT Nova Gorica ter Mastermind Akademija) bomo namenili za **strokovno podporo slepim in slabovidnim otrokom, mladostnikom in njihovim družinam**.

Na prireditvenem prostoru bodo potekale še **druge dejavnosti**: tek z zavezanimi očmi, poligon za hojo z belo palico, novogoriški Center za krepitev zdravja pa bo predstavljal svoje programe. Vabljeni tudi druga humanitarna, invalidska in športna društva. (vir: **Društvo MDSS Nova Gorica, Lions Klubi Severne Primorske, Mestna občina Nova Gorica, Zdravstveni Dom Nova Gorica (Center za krepitev zdravja), Javni zavod za šport Nova Gorica**)

KNJIŽNA NOVOST
CANKARJA NIKOLI NE PREBEREMO DO KONCA
Borut Pogačnik

Cankarjeva založba, strani 416, 39,99 eur

Cankarjeva založba (1976), strani 150 Foto: ZIFS

Marsikdo bo morda dejal: »O, jaz pa sem prebral vsa njegova dela, pa še pisma.« Avtorica zanimive knjige **Alojzija Zupan Sosič** z naslovom **Ivan Cankar: Romanopisec in mislec** ter z nadnaslovom **Uporno upanje v prihodnost** (Cankarjeva založba 2025), nam skuša dopovedati, da ga nikoli ni mogoče dati iz rok, saj ga v različnih časih, drugače dojemamo in razumemo.

Ob tem še zapiše, kar je nekoč utrdil **Dušan Pirjavec**, »da je ritmično akustična učinkovitost njegovega besedila včasih tako nasilna...da nas tako zelo 'hipnotizira', da vsebine pogosto niti ne zaznavamo več dovolj jasno in je zato potreben poseben napor...da sledimo samo toku pesnikovih idej in smislu opisanega dogajanja.« Če ste se kdaj sprehajali po Vrhniki in še zlasti Močilniku, ste delili njegova čustva in občutke, ki so vam jih prinesli kratki lirični citati iz njegovih del.

Cankarjev jezik je čaroben. Cilja na naše Nezavedno. Odpira tisti del nas, ki se ga zvečine sploh ne zavemo. Čeprav je prof. D. Pirjavec menil, da je za nevajenega bralca Cankarjev jezik včasih težko dostopen (str. 37), pa bi si upal trditi, da je v biti celo meditativen. Branje njegovih črtic je poglobljena meditacija.

V drugem delu nas A. Z. Sosičeva popelje v poglobljeno analizo desetih Cankarjevih romanov. Od **Tujcev** preko **Hiše Marije Pomočnice**, **Martina Kačurja** do nedokončanega romana **Marta**. I. Cankarja nam predstavi ne samo kot pesnika in pisatelja, ampak tudi kot genija. Filozofa in simbolista ter človeka z literarno in socialno empatijo.

Čeprav je knjiga izšla samo v 400 izvodih pa se mi zdi, da nas bo v teh negotovih časih, željne in žejne resnice, napotila k pozabljenim izvirom Moči. Kakor se pred nami sesuva etika in morala človeštva, pa je to tudi prelomni čas, ko se odpro dveri kolektivno Nezavednega, po C. G. Jungu, kjer je bil in je arhetip Modreca.

Ivan Cankar se je bržčas zavedal, da je bil posrednik teh idej, ker je tudi zapisal, da »Tolstoj sicer Tolstoj, ampak jaz sem pa Ivan Cankar«. To se navezuje na kult genija, ki je bil značilen za obdobje avstrijske moderne ter imen kot so bili:

Klimt, Loos, Kraus in drugi. Lahko bi tudi rekli, da je I. Cankar opisoval človeška stanja na liričen način, njegov sodobnik, tudi z dunajskim naslovom, Sigmund Freud, pa na kliničen. Dunaj tistega časa je namreč prežemalo hrepenenje preseči zunanjskost podob ter uspeti najti njihov skrivni in zlasti simboličen pomen. Na eni strani s filozofskim poglobljanjem ter na drugi z nežnim liričnim opisom videnege in do globlin duše pretresljivega. V tem delu pa svet in mi rojaki, še vse premalokrat posežemo po eliksirju za dušo, ki nam ga je pred več kot stotimi leti nalil modrec z vrhniškega Klanca - Ivan Cankar.

POSLANICA OB DNEVU PSOV VODIČEV, KI SPREMINJAJO ŽIVLJENJA Petra Derganc

Terapije s pomočjo psov

Foto: arhiv ZIFS

Človek in pes sobivata že od samih začetkov civilizacije. Zgodovinski viri pričajo, da je **pes** najstarejša udomačena žival – človeku se je približal sam, pritegnjen z bližino in skupnim preživetjem. Skozi stoletja je postal nepogrešljiv spremljevalec: kot lovec, čuvaj, pomočnik pri delu in zvest sopotnik. Med vsemi njegovimi vlogami pa ima posebno mesto tista, ki jo opravlja za slepe in slabovidne – **vloga psa vodiča**.

Psi vodiči niso le pomočniki, temveč »**oči na štirih tačkah**«. Njihovo delo je izjemno zahtevno. Ne vodijo samostojno kot navigacijska naprava, temveč natančno sledijo navodilom svojega uporabnika, ob tem pa budno spremljajo okolico, prepoznava ovire in skrbijo za varnost na vsakem koraku. V sodobnem, prometno in vizualno kompleksnem okolju to pomeni veliko odgovornost in visoko stopnjo zbranosti.

Ob dnevu psov vodičev želimo opozoriti na njihov neprecenljiv prispevek k samostojnosti, mobilnosti in kakovosti življenja slepih in slabovidnih. Hkrati želimo izpostaviti tudi njihove pravice – skupaj z uporabniki imajo zakonsko zagotovljen dostop do vseh javnih prostorov in javnega prevoza, saj so v Sloveniji priznani kot medicinski pripomoček.

Ob tem ne smemo pozabiti, da pes vodič ni le delovni pes. Je tudi zvest spremljevalec, prijatelj in pomemben del vsakdanjega življenja svojega uporabnika. Zato ob tej priložnosti izražamo hvaležnost vsem, ki prispevajo k njihovem usposabljanju in podpori – predvsem vaditeljem ter Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki omogoča njihovo dostopnost in skrbi za kakovost njihovega dela.

Ker je **psov vodičev v Sloveniji malo**, je razumevanje njihove vloge v družbi še toliko pomembnejše. Uporabniki si želimo predvsem enega – da bi ljudje spoštovali osnovno pravilo:

Obnašajte se do psa vodiča, kot da ga ni!

S tem boste **najbolj pomagali tako psu kot njegovemu uporabniku**. Ne ogovarjajte psa, ne motite njegove pozornosti in ga ne božajte med delom. Če želite pristopiti, nagovorite uporabnika – z veseljem vam bo odgovoril.

Mednarodni dan psov vodičev praznujemo vsako zadnjo sredo v aprilu. Letos ga bomo zaradi praznikov obeležili nekoliko kasneje, **13. maja 2026**, med **10.00 in 12.00 uro**, v **Knjižnici slepih in slabovidnih Minke Skaberne** v Ljubljani.

Dogodek bo namenjen ozaveščanju, pogovoru o izzivih in izkušnjah ter predstavitvi pravilnega odnosa do psov vodičev, ki pri svojem delu potrebujejo popolno zbranost in nemoteno okolje. Prav razumevanje njihove vloge in ustreznega vedenja v njihovi prisotnosti je ključno za varnost in dobrobit tako uporabnikov kot psov.

Ob tej priložnosti bo predstavljena tudi **knjiga Tačko**, ki jo je izdalo **Društvo Tačke pomagačke** – prostovoljsko društvo, ki terapevtsko delo s pomočjo psov izvaja v približno 130 ustanovah po vsej Sloveniji. Knjiga je **dostopna tudi slepim in slabovidnim** ter na poljuden način oriše razumevanje pasje govorice, pravilnega pristopa do psov in odnosa do mladičev kot temelja varnega in spoštljivega sobivanja ljudi in živali.

Zaradi lažje organizacije dogodka, vas prosimo, da **svojo udeležbo** potrdite do petka, **8. maja 2026**, na elektronski naslov: knjiznica@zveza-slepih.si ali na telefonsko številko: 01 4700 261.

Naj bo ta dan priložnost, da **kot družba naredimo korak naprej** – k večjemu razumevanju, spoštovanju in vključujočemu okolju za vse.

HITRO Jože Kovačič - Jojo

Hitro človek živi, vse si v usta baše,
čeprav želodcu tudi, kaj ne paše.

Hitro danes hrane, daleč potujejo,
ko jo kupec dobi, da je Bio zatrjujejo.

Hitro velike firme dobičke ustvarjajo
z našim zdravjem se ne ukvarjajo.

Hitra prehrana polna dodatkov, kemije
ni dobra ne zdrava, niti za pomije.

Hitro mladi rod živi, malo jih še kuha,
dobra mu je pica, burger, instant juha.

Hitro spozna, kaj dobra, zdrava hrana je,
ko k babici za vikend, na kosilo gre.

IMELI SMO LJUDI...
MIRO GAVEZ
Borut Pogačnik

Miro Gavez

Foto: Pop tv

Prav za praznik, 27. aprila, nas je presenetila huda novica, da je umrl naš dolgoletni član **Miro Gavez**, ki je bil tudi eden izmed vodij stebrov slovenskega gospodarstva – Tehnouniona. Svojo pot v gospodarstvu je pričel že zgodaj ter ravno Tehnounion je bila njegova uspešnica. Vendar pa je politika v takratnih 90-ih na njegovo mesto postavila nekoga, ki je pripomogel k temu, da je to podjetje žalostno ugasnilo, kot še tisoča drugih. Vendar pa Miro Gavez ni delal težav, ampak se je raje mirno in prostovoljno umaknil ter stoično prenašal propad podjetja, ki ga danes ni več. Kasneje je bil še direktor NK Olimpija.

Zahrbtna bolezen ga je napadla že lani, vendar sploh ni o tem črnil besede, čeprav smo se z njim večkrat pogovarjali, sam pa je močno trpel.

Z njim odhaja poštenjak in predan gospodarstvenik, ki je bil po svoji pokončnosti tudi zgled mnogim drugim. Od njega smo se z žalostjo v srcu poslovili na ljubljanskih Žalah.

DIOGEN
Zoran Radonjić »Žonki«

Cinizem ali kinizem – gr. nauk cinikov ali kinikov (najvišja modrost je, če človek vse opravi sam in zase nič ne potrebuje, od tod navajanje k skromnemu življenju, zaničevanju kulture, preziranju državnih uredb in družbenega reda). V prenesenem pomenu: nesramnost, brezobzirnost, predrznost.

Cinik ali kinik – gr. pristaš cinizma; ravnodušnež, nesramnež. Med kiniki je bil najbolj znan **Diogen** (412 ali 404 – 323 pr. Kr.), ki je živel v velikem sodu in na ta način pokazal, kako je preziral družbene navade. Izraz Diogenov sod je še danes sinonim za skromnost.

O Diogenu **govori naslednja anekdota** (Ernst Gombrich: Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce, Državna založba Slovenije in Panatal, Ljubljana 1991).

»Ko se je Aleksander (Aleksander Veliki, op. Z. R. Žonki) v Korintu pojavil pred grškimi vodji, so bili nad njim vsi navdušeni in so se mu prilizovali. Samo eden ne. To je bil smešni posebnik, filozof, po imenu Diogen. Njegovi nazori niso bili popolnoma različni od Budovih. Menil je, da človeka tisto, kar ima, moti pri premišljevanju in v njegovem preprostem ugodju. Zato je vse razdal in se skoraj nag naselil v nekem sodu na korinskem trgu. Tam je stanoval tako neodvisen in svoboden kot ptič na veji. Tudi Aleksander si je želel spoznati tega nenavadnega čudaka in ga je zato obiskal. Razkošno opravljen in s plapolajočo perjanico na čeladi je stopil k sodu in rekel: »Ugajaš mi, zato lahko od mene zahtevaš, karkoli si želiš, pa bom uslišal tvojo prošnjo.« Diogen, ki je bil ravno udobno zleknjen na soncu, je odvrnil: »Da, kralj, res imam eno željo.« »No?« »Senco mi delaš, prosim stopi s sonca.« Na Aleksandra je s tem napravil takšen vtis, da je dejal: »Če ne bi bil Aleksander, bi bil rad Diogen.«

PODKOŽNA OBLIKA ZDRAVILA OKRELIZUMAB Katarina Lukešević

Knjižica za bolnike z
MULTIPLO SKLEROZO,
ki prejemajo
podkožno obliko
okrelizumaba

VSEBINA

Kaj je multiplo sklerozo?	4
Kateri so simptomi multiple skleroze?	5
Kaj so okrelizumabi, kako delujejo in zakaj mi ga je zdravnik predpisal?	6
Kaj so podkožna (subkutana) aplikacija?	8
Kaj morate vedeti, če ste pred tem prejeli okrelizumab v obliki intravenske infuzije.	8
Kako poteka aplikacija okrelizumaba v obliki podkožne injekcije?	10
Kako dolgo bo trajalo moje zdravljenje z okrelizumabi?	16
Kakšne neželene učinke lahko pričakujem?	16
Odgovori na pogosta vprašanja	18
Kratica aplikacij	20

Knjižica za bolnike z multiplo sklerozo

Foto: zajem zaslona zdruzenje-ms.si

Izšla je **nova informativna knjižica za bolnike z multiplo sklerozo**, ki prejemajo podkožno obliko **okrelizumaba**. V knjižici sta avtorici, ki delujeta na področju nevrologije, **dr. Saša Gselman, dr. med., spec. nevrologije** in **Melita Kokol, dipl. m.s.**, predstavili samo bolezen – multiplo sklerozo in njene simptome, ter na 22. straneh razložili potek zdravljenja z okrelizumabom.

Elektronska verzija knjižice, je že na voljo na spletni strani **Združenja multiple skleroze Slovenije**, in sicer preko linka: <https://www.zdruzenje-ms.si/knjizica-za-bolnike-z-multiplo-sklerozo/>

ŽIVEL 1. MAJ – PRAZNIK DELA

Vsem bralcem Sporočevalca želimo prijetno praznovanje Prvega maja!

RAZSTAVA »PRINESI MI ROŽE« NAVDUŠILA V SKRBOVNIC'I Staša Pust

Sončkov pevski zbor

Foto: Samir Elezović

V **Skrbovnici** smo v sredo, 15. aprila 2026, odprli razstavo »Prinesi mi rože«, ki so jo ustvarili uporabniki **Stanovanjske skupine Štore** (Zveza Sonček) pod mentorstvom **Nine Brglez**.

Dogodek je s svojim nastopom obogatil Sončkov pevski zbor *Men'se poje*, posebno glasbeno presenečenje pa sta pripravila **Jani Lah** in **Lea Cok** s pesmijo »Ni je meje«. Direktor Zveze Sonček Matjaž Jeseničnik je v nagovoru poudaril pomen umetnosti, povezanosti in skupnosti.

Odprtje razstave »Prinesi mi rože«

Foto: Samir Elezović

Ustvarjalci so prejeli tudi simbolno darilo; sobno rastlino **Zavetišča za zavržene rastline**, kot zahvalo za svojo ustvarjalnost.

Razstava je na ogled do **15. maja 2026** v **Skrbovnici**'i v Ljubljani – vabljeni!

KDO V FINALE? Drago Perko

Polfinale turnirja v Banja Luki

Foto: Liga NLB Wheel

Parasport Slovenia in KKI Vrbas Banja Luka se bosta 23. maja ob 19. uri v Hali Tivoli v Ljubljani pomerila za naslov prvaka 18. sezone Regionalne košarkarske lige NLB Wheel. Obe ekipi sta si finale priigrali z zmagama v polfinalu turnirja v Banja Luki.

Finalni turnir – Ljubljana, Hala Tivoli (23. maj 2026)

Tekma za 5. mesto: KIK Una Sana – KIK Zmaj

Tekma za 3. mesto: Parasport Croatia – KK OSI Paramont

Finale (1. mesto): Parasport Slovenia – KKI Vrbas (19.00)

V prvem polfinalnem obračunu v Banja Luki sta se pomerila Parasport Croatia in Parasport Slovenia. Po izenačeni prvi četrtini (16:16) je aktualni prvak lige, Parasport Sloveia, drugo četrtino dobil z 10:21 in na odmor odšel s prednostjo 26:37. Pred zadnjo četrtino je ekipa trenerja Žige Kobaševiča vodila 42:47. Parasport Croatia se je v 31. minuti približal na 44:47, a je Parasport Slovenia v 38. minuti pobegnila na 48:58 in dokončno odločila srečanje. Končni rezultat je bil 52:62. Najboljši strelec za Parasport Croatia je bil Ademir Demirović s 17 točkami, pri Parasport Slovenia pa so izstopali Enis Musić (16 točk), Nicola Favretto (13 točk, 20 skokov) in Milan Slapničar (13 točk).

Izjava trenerja Žige Kobaševiča:

»Za nami je zelo zahtevna tekma. Vemo, da ima Parasport Croatia izjemno kakovostne posameznike. Odigrali smo dobro tekmo, še posebej pa me veseli obramba. Prejeli smo 52 točk, kar je v skladu z našimi principi igre. Držali smo se dogovorov in zaslužno napredovali v finale. Vse navijače vabim v Halo Tivoli – v soboto, 23. maja, ob 19. uri igramo finale proti KKI Vrbas.«

Sporočevalca izdaja Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, p.p. 3534, 1116 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik: Borut S. Pogačnik

Tajnica uredništva: Katarina Lukešević

Telefon: 041/381-679; e-naslov: info@zifs.si

Mednarodna standardna serijska številka: ISSN 2630 – 3639

Z odločbo Ministrstva za kulturo z dne 16.12.2020 je elektronski medij »Sporočevalec« v razvidu medijev pod zaporedno številko 2378.

Uredniški odbor sestavljajo: Borut Sever (FIHO), Luka Pavlin (ZDSSS), Boris Horvat Tihi (ZDGNŠ), Anja Pišlar (Zveza Sožitje), Edvard Rednak (ZMS), Drago Perko (Zveza ŠIS – SPK), Staša Pust (Zveza Sonček so.p.), Niko Kostjukovskij (predstavnik bralcev)

Izhajanje revije podpirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Ministrstvo za kulturo.